

Arbeidsgruppene

Kartlegging høst 2023

Råd til hovedstyret i forbindelse med ny handlingsplan 2024->

Oppsummering

- Seriøsitet i byggenæringen: Gjennomført preshop med NHO Byggenæringen (BNL) og Fellesforbundet
- Bestillerrollen: Gjennomført møte
- Privatmarkedet: Gjennomført møte
- Ungdom: Gjennomført møte

- I tillegg er det sendt ut Forms-undersøkelse.

- Alle ønsker å fortsette i en eller annen form
- ***Konklusjon: Rådet er å opprettholde arbeidsgruppene. Det bør gjøres noen endringer i innretningen og innholdet i gruppene, hovedsakelig ut fra gruppernes egne ønsker.***

1. Inngang SMSØ Bestillerrollen :

- SMSØ skal oppdatere handlingsplanen for 2024-2026. Et av punktene i dette er å se på arbeidet i arbeidsgruppene. Hvilke endringer og prioriteringer bør gjøres?
- De siste årene har arbeidsgruppen i hovedsak jobbet med hvordan innkjøpere kan stille krav, og hvordan disse kravene kan følges opp. Mye av dette er på plass eller kommer på plass i Norgesmodellen, og mye av oppfølgingsansvaret er plassert (f.eks. hos DFØ). Også når det gjelder tilgjengeliggjøring av virksomhetsopplysninger for seriøsitet, så er ansvaret nå i stor grad plassert hos Brønnøysund og Skatteetaten. I tillegg har vi jobbet med erfaringsdeling mellom partene.

Dette vil gruppen SMSØ Bestillerrollen

- Fullstendig enighet i møtet om at det er nødvendig å fortsette med gruppen
- Hovedargumentet er at det er den eneste arenaen der kompetansen på seriøsitet i innkjøp møtes, og eneste stedet der man får den brede oversikten på området
- «Ingenting er ferdig» – vi bygger stein på stein.
- ***Konklusjon: Gruppen ønsker å fortsette arbeidet ca. slik som nå, men utvikle innretningen og innholdet videre***
- Saker i møtet:
 - Politisk forankring av kontraktsoppfølging, bruk av regionale ledd
 - Følge utviklingen av kontraktsoppfølging, hva skal til for at det virker?
 - Kompetansebehov: Hvordan treffe riktige målgrupper med kompetanse?
 - Tilgjengeliggjøring: a) Behov for nytt møte med statssekretær NFD? b) mange spor som må følges, bl.a. hos DFØ (wallet mv).
 - OTP-oppfølging. Hvordan skal det løses? Skatteetaten vs. innkjøpere

2. Inngang SMSØ Privatmarkedet

- De siste årene har arbeidsgruppen i hovedsak jobbet med forvaltning av Handle hvitt, vi har sett på hvordan vi kan knytte formidlere opp mot Handle hvitt, og samarbeid med treparts bransjeprogram (kampanjer). Tilgjengeliggjøring av virksomhetsinformasjon (pilot med Mittanbud) har også vært oppe. I tillegg har vi jobbet med erfaringsdeling mellom partene.
- Samtidig viser undersøkelsene våre at andelen som handler svart "med åpne øyne" i privatmarkedet, har sunket fra 23% i 2009 til 6% i 2022. Det betyr at eventuelle påminnelser til de som ønsker å handle svart må være ekstremt målrettet, mens kommunikasjon til hele befolkningen bør handle om å gjøre det lett å handle rett. Videre heter arbeidsgruppen "Privatmarkedet", og har dermed hatt fokus på både forbrukeren, tilbydere og formidlere.
- Vi tror ikke at vi har klart å utnytte det fulle potensialet i SMSØ arbeidsgruppe Privatmarkedet. Vi tror det finnes bedre innganger enn de vi har benyttet hittil.

Dette vil gruppen SMSØ Privatmarkedet

- Enighet i gruppen om at vi ikke har klart å utnytte potensialet, og at vi ikke har klart å heve blikket. Vi er til dels gode på Handlehvitt, samarbeidet med bransjeprogram bil osv. Det operative fungerer, og utvikles stadig. Utover dette blir vi ofte hengende fast i gamle spor, og klarer ikke å se helheten.
- Samtidig enighet om at privatmarkedet bør være viktig for SMSØ. Det er få andre som ser på seriøsitetsutfordringene i privatmarkedet samlet
- ***Konklusjon: Vi mangler kunnskap, markedsinnsikt og oversikt. Vi må skaffe oss et mye bredere kunnskapsgrunnlag og bedre oversikt, bli omforent om hvilke utfordringer vi skal løse, og deretter se på løsninger. Dette bør være det viktigste for gruppen i 2024.***

3. Inngang SMSØ Ungdom

- Det siste året har arbeidsgruppen i hovedsak jobbet med hvordan vi kan samle informasjon og opprette en svartjeneste på ung.no, forvaltning av Spleiselaget . I tillegg har vi jobbet med erfaringsdeling mellom partene.
- I samarbeidet med ung.no og nabolagsinkubatorene i Oslo har vi også nylig sett at det er behov for å hjelpe ungdom når de starter å tjene penger, enten dette er som lønsmottakere eller næringsdrivende. Der vi er nå, ser det ut som om det kan være behov for en sammenhengende digital tjeneste på området. .
- En SMSØ-undersøkelse fra 2022 viser at ungdom tjener mye mer penger - på et tidligere tidspunkt - enn det vi har trodd hittil. Og en stor andel oppgir å ha startet enmannsforetak, selv om dette ikke kommer fram i tall fra Brønnøysundregistrene.
- Generelt har vi jobbet godt med veiledning rettet mot ungdom, f.eks. gjennom undervisningsopplegget Spleiselaget, dataspillet Byen og andre kanaler. Spørsmålet er om det finnes andre behov og løsninger, f.eks. gjennom å se på hvordan man kan gjøre oppstarten i arbeidslivet enklere ved hjelp av digitalisering.

Dette vil gruppen SMSØ Ungdom

- ***Konklusjon: Arbeidsgruppen ønsker i hovedsak å jobbe med videreutviklingen av Spleiselaget, først og fremst ny versjon av Spleiselaget videregående skole versjon 5.0.***
- Dette vil være et konkret oppdrag der man kan gjøre god nytte, og der det vil være behov for kompetanse fra flere av partene
- Arbeidsgruppen ser at digitaliseringen av «starte å tjene penger», samt samling rundt ung.no, vil være viktig for SMSØ, men tror at mye av dette må skje utenfor arbeidsgruppen. Dette er mer langsiktig arbeid, med mange involverte. Det er trolig egnet for å organiseres separat. Denne delen bør trolig inn i arbeidet med ny handlingsplan for SMSØ.

4. Seriøsitet i byggenæringen

- Det er gjennomført en Preshop med Fellesforbundet (Per Skau) og NHO Byggenæringen (Kjetil Tvedt)
- Per Skau presiserte viktigheten av at etatene og partene møtes i en slik setting som dette. Historisk er SiB bakteppet for at vi nå har muligheten til å jobbe sammen slik vi gjør i dag. Det er mye av det som er gjort i SiB som det er vanskelig å "cashe inn på" - gevinstene synes ofte andre steder. Dette gjør ikke arbeidet mindre viktig.
- SiB har roller på en rekke områder, slik som privatmarkedet, tilgjengeliggjøring, registrering av arbeid på eiendom, førstelinjetilsyn, HMS-kort og kompetanse, ungdom, samt forhold til andre organisasjoner som arbeider med seriøsitet

Dette vil gruppen SMSØ Seriøsitet i Byggenæringen

- ***Konklusjon: SMSØ Seriøsitet i Byggenæring ønsker å fortsette arbeidet ca. slik som nå, men utvikle innholdet og innretningen videre***
- Nytt møte 5. desember
- Tilgjengeliggjøring, HMS-kort og handlingsplan
- Arbeidsform: SiB bør være initiativtakere, og følge problemstillingene til de blir tatt tak i. Dette betyr at vi må et stykke inn i å levere forslag, konsepter.